

15. Егоров Е.А., Ставицкая Т.В., Тутаева Е.С. Офтальмологические проявления общих заболеваний. Руководство для врачей. – Москва. 2006.
16. Имантаева М.Б., Краморенко Ю.С., Степанова И.С., Жазини Б.С. Глаз и диабет. – Алматы, 2008. 140 с.
17. Кански Дж.Дж. Клиническая офтальмология. Систематизированный подход. – Москва «Логосфера», 2006.
18. Кацнельсон Л.А., Лысенко В.С., Балишанская Т.И. Клинический атлас патологии глазного дна. – М. 2004.
19. Ковалевский Е.И. Офтальмология. Избранные лекции. – М: «Медицина», 1996.
20. Майчук Ю.Ф. Вирусные заболевания глаз. – М: Медицина, 1981.
21. Морозов В.И., Яковлев А.А. Фармакотерапия глазных болезней. – М. 2004.
22. Наследственные и врожденные заболевания сетчатки и зрительного нерва. Руководство для врачей под ред. А.М. Шамшиновой. – М. 2001.
23. Неотложная офтальмология. Учебное пособие. Под ред. Е.А. Егорова. – М: «ГЭОТАР-Медиа», 2004.
24. Петров С.Ю. Анатомия глаза и его придаточного аппарата. – М. 2003.
25. Пучковская Н.А., Якименко С.А., Непомнящая В.М. Ожоги глаз. – М. 2001.
26. Рациональная фармакотерапия в офтальмологии. Руководство для практикующих врачей. Под ред. Е.А. Егорова. – М. 2004.
27. Розенблюм Ю.З. Оптометрия. – М. 1991.
28. Сидоров Э.Г. Врожденная глаукома и ее лечение. – М. 1997.
29. Современная офтальмология. Руководство для врачей. Под ред. В.Ф. Даниличева. – СПб «Питер», 2000.
30. Тарасова Л.Н., Киселева Т.Н., Фокин А.А. Глазной ишемический синдром. – М: «Медицина», 2003.
31. Офтальмоонкология. По ред. А.Ф. Бровкиной. – М. 2002.
32. Хаппе В. Офтальмология. Справочник практического врача. – Москва «МЕД пресс-информ», 2004.
33. Хватова А.В. Заболевания хрусталика у детей. – Л. 1982
34. Шмелева В.В. Катаракта. – М. 1981.

На казахском языке

1. Көшеров К.Б., Өтелбаев Т.Ғ., Жұматаев А.Н. Көз аурулары. – Алматы. 1997.
2. Мәмбетов Е.Қ. Суқараңғы. – Алматы. 2000.
3. Жалмұхамедов Қ.Б. Көз аурулары терминдерінің орысша-қазақша түсіндірме сөздігі. – Алма-Ата. 1977.
4. Телеуова Т.С., Мұстафина Ж.Ғ. Көз аурулары саласында жиі қолданылатын медициналық атаулардың орысша-қазақша сөздігі. – Алматы. 1998.

ОФТАЛЬМОЛОГИЯ,

**оның ішінде балалар
офтальмологиясы мамандығы**

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. Мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес Офтальмология, оның ішінде балалар офтальмологиясы мамандығы бойынша резидентура үшін әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

8 Список обязательной литературы

основная:

1. Аветисов Э.С. Близорукость. – М., 2003.
2. Батманов Ю.Е. Катаракта. – М. 2005.
3. Горбань А.И., Джалиашвили О.А. Микрохирургия глаза. – Л. 1982.
4. Гундорова Р.А., Петропавловская Г.А. Проникающие ранения и контузии глаза. – М. 1975.
5. Гундорова Р.А., Малаев А.А., Южаков Ю.М. Травмы глаза. – М., 1986.
6. Кацнельсон А.Б., Форофонова Г.Н., Бунин А.Я. Сосудистые заболевания глаз. – М., 1990.
7. Ковалевский Е.И. Болезни глаз при общих заболеваниях у детей. 2003.
8. Нестеров А.П. Глаукома. – М., 2008.
9. Руководство по глазной хирургии под ред. М.Л. Краснова, В.С. Беляева. – М. 1978.

дополнительная:

1. Астахов Ю.А., Даль Н.Ю. Гониоскопия. Пособие для врачей-интернов и клинических ординаторов. 2006.
2. Ботабекова Т.К. Глаукома. – Алматы, 2003.
3. Ботабекова Т.К. Лазеры в офтальмологии. – Алматы, 2003.
4. Ботабекова Т.К., Аубакирова А.Ж., Степанова И.С., Утельбаева З.Т. Возрастная макулодистрофия. // Метод. рекомендации, – Астана, 2009, 20 с.
5. Ботабекова Т.К., Меерманова Ж.Б., Зарпуллаева К.Ш. Пролиферативная витреоретинопатия: вопросы патогенеза, диагностики, клиники и лечения // Методические рекомендации. – Алматы, 2007. 29 с.
6. Ботабекова Т.К., Степанова И.С., Абдулина В.Р., Имантаева М.Б., Балыбина Г.В., Есимова А.А. Фотодинамическая терапия с применением препарата метронидазол и гелий-неонового лазера в лечении ЦХРД // Метод. рекомендации. – Алматы. 2008. 19 с.
7. Бровкина А.Ф. Новообразования орбиты. – М. 1993.
8. Бровкина А.Ф. Эндокринная офтальмопатия. – М., 2004.
9. Бастриков. Н.И.Болезни слезных органов и способы их лечения. 2007.
10. Бржеский В.В., Сомов Е.Е. Диагностика и лечение больных с синдромом «сухого глаза»: кр. рук-во для врачей. – СПб, 2005.
11. Волков В.В. Глаукома при псевдонормальном давлении. Руководство для врачей. – М: «Медицина», 2001.
12. Глазные болезни в вопросах и ответах. Под редакцией Г.И. Должич. – Ростов-на-Дону «Феникс», 2000.
13. Глазные симптомы, синдромы, болезни (справочник). Р.И. Коровенков. – Санкт-Петербург. 2001.
14. Егоров Е.А., Басинский С.Н. Клинические лекции по офтальмологии. Учебное пособие. – М., 2007.

6 Оценка знаний

- **Текущий и рубежный контроль:** определяются обучающей организацией образования
- **Итоговый контроль:** экзамен, включающий тестирование/собеседование и оценку практических навыков.

7 Клиническая база

Казахский НИИ глазных болезней, офтальмологические отделения стационаров, организации ПМСП (поликлиники, амбулаторные отделения больниц), отделения функциональной диагностики, клинические лаборатории, лаборатории глазного протезирования.

МАЗМҰНЫ

1 Түсіндірме жазба	6
2 Пән сағаттарының бөлінуі	8
3 Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	9
4 Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	22
5 Оқу және оқыту әдістері	30
6 Білімді бағалау	30
7 Клиникалық база	30
8 Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	31

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе:

Үлгілік бағдарлама Қазақстан Республикасында жоғары білікті офтальмолог-дәрігер даярлауға бағытталған.

Пәннің мақсаты:

Резидент-офтальмологтарды даярлау көз аурулары дамуының негізгі этиологиялық-патогенездік механизмдерін оқып үйренуде, қазіргі таңдағы офтальмология жетістіктерін ескере отырып науқастарды емдеуде және диагностикалауда жаңа кәсіби теориялық білімдер мен практикалық дағдыларды меңгеруге, офтальмолог-дәрігер практикасында клиникалық ойлау қабілетін, этика мен деонтологияны дамытуды қамтамасыз етуге, көз ауруларының диагностикасында, емдеу шаралары мен профилактикасында қазіргі таңдағы жаңа әдістерді қолдануды меңгеруге үйрету болып табылады. Теориялық және практикалық дағдыларды біріктіре отырып дәлелді медицина нәтижелерін клиникада қолдану.

Пәннің міндеттері:

- офтальмология бойынша алған білімі мен дағдыларын жүйелеуге және талдау жасауға үйрету;
- көз ауруларын диагностикалауда, нақты кәсіби және қызмет міндетін бейінді пәндерде нақты орындауда жаңа теориялық жайлармен таныстыру;
- офтальмология бойынша жаңа теориялық білімдер мен практикалық дағдыларды алуға үйрету;
- ғылымның соңғы жетістіктеріне сәйкес көз ауруларын диагностикалауда, емдеуде және алдын алуда қазіргі таңдағы әдістерді қолдануға үйрету;
- көз ауруларын диагностикалауда және емдеуде жаңа әдістерді қолдана отырып дәлелді медицинаны практикаға енгізе білуге дағдыландыру.

Білім берудің қорытынды нәтижелері

Резидент:

- республикада офтальмологиялық көмекті, аурухана-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл жәрдем жұмысын ұйымдастыруының жалпы мәселелерін;
- офтальмологиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптомдарын, олардың профилактикасын, диагностикасын және емдеу принциптерін, офтальмологиялық клиникаларда кездесетін шекаралық жағдайлардың клиникалық симптомдарын;
- әртүрлі офтальмологиялық патологияларды диагностикалауда қолданылатын жоғары технологиялық аппараттармен (оптикалық когерентті томографтар, лазерлік, сканерлік офтальмоскоптар, ультрадыбысты биомикроскопия, қазіргі лазерлік емдеу аппаратуралары және т.б.) жұмыс істеудің негізгі принциптерін;

Неврология	
1	Курация больных.
2	Ведение медицинской документации.
3	Проведение экспертизы временной и стойкой нетрудоспособности.
4	Составление программ реабилитационных мероприятий.
Итого: 54 часа	
Нейрохирургия	
1	Курация больных.
2	Ведение медицинской документации.
3	Работа в операционной.
4	Участие в консилиумах, обходах и консультациях.
Итого: 36 часов	
Анестезиология и реанимация	
1	Курация больных.
2	Ведение медицинской документации.
3	Работа в операционной.
4	Участие в консилиумах, обходах и консультациях.
Итого: 36 часов	

5 Методы обучения и преподавания

- **Лекции:** обзорные, проблемные.
- **Семинары и практические занятия:** курация больных, ведение медицинской документации, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.
- **Самостоятельная работа резидента (СРР):** курация больных в стационаре, на амбулаторном приеме, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, участие во внутрибольничных конференциях, консилиумах, ассистенция на хирургических вмешательствах, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй болезни, подготовка презентаций, формирование портфолио.

6	Хирургическое лечение травматических заболеваний мозга	Тактика ведения при травматических заболеваниях мозга.
7	Врожденные пороки и аномалии развития нервной системы (черепа, позвоночника)	Клиническая картина, диагностика, лечение.
Итого: 66 часов		

4.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР) по профилирующим смежным дисциплинам

№	Содержание СРР	
Клиническая фармакология в офтальмологии		
1	Составление лекарственных формуляров по нозологиям.	
2	Составление П-списка.	
3	Клинический аудит лекарственной деятельности.	
Итого: 18 часов		
Лучевая диагностика в офтальмологии		
1	Ведение медицинской документации.	
2	Работа в кабинетах визуальной диагностики.	
3	Подготовка больных к диагностическим манипуляциям.	
4	Интерпретация результатов визуальных исследований.	
Итого: 18 часов		
Оториноларингология		
1	Курация больных.	
2	Ведение медицинской документации.	
3	Работа в операционной.	
4	Участие в консилиумах, обходах и консультациях.	
Итого: 18 часов		
Онкология		
1	Курация больных.	
2	Ведение медицинской документации.	
3	Работа в операционной.	
4	Участие в консилиумах, обходах и консультациях.	
Итого: 18 часов		

- көз жаракаты мен шұғыл жағдайлары кезінде жүргізілетін диагностика мен шұғыл жәрдем негіздерін;
- көру ағзасы және анализаторы функциясын зерттеу әдістерін;
- клиникалық рефракция мен аккомодацияның зерттеу әдістерін, көру қабілетін оптикалық түзетуді, бинокулярлы көруді зерттеу әдісін;
- организмнің жалпы аурулары кезінде, синдромдарда туындайтын офтальмологиялық симптомдарды;
- балалардың көру қабілеттілігін сақтауды, көз ауруларымен және зақымдануларымен сырқаттанатын науқастарды кәсіби түрде іріктеуді, медициналық-әлеуметтік сараптауды білуі тиіс;

Резидент:

- хаттамаға сәйкес науқастарды тексеруде қажетті аспаптық және зертханалық әдістерді тағайындауды;
- алдыңғы және артқы кесінділі оптикалық когерентті томография, гейдельбергтің ретиналды томографиясы, ультрадыбысты биомикроскопия, орталық көр аумағы, тонометрия, тонография, рентгенологиялық зерттеу әдістері, магнит-резонансты және компьютерлік томография деректерін талдауды;
- зертханалық зерттеу әдістерінің қортындыларына талдау жасауды;
- хаттамаға сәйкес дифференциальды сараптама жасауды, клиникалық диагнозды дәлелдеуді, тиімді терапия тағайындауды, қажетті шұғыл жәрдем көрсетуді;
- көру ағзалары ауруларын тиімді емдеуде дәрілік препараттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасын біле отырып және олардың тиімділігі мен организмге қауіпсізділігін ескере отырып тағайындауды;
- ауруханаға дейінгі кезеңде және қабылдау бөлімінде емделушінің өміріне қауіп төндіретін шұғыл офтальмологиялық ауруларды қалай анықтауды;
- науқасты операцияға тиімді дайындау жұмыстарын жүргізуді және операциядан кейін қалай күтуді;
- жедел жасалынатын операция көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдерін анықтауды;
- бөлімшеде және асханада індетке қарсы шараларға бақылау жүргізуді;
- арнайы мамандандырылған әдебиеттерге дұрыс шолу жасауды, нақты зерттеу әдістерін меңгеруді, ғылыми тақырыптар бойынша клиникадан материал қарастыруды;
- денсаулық сақтау заңнамасымен қарастырылған медициналық құжаттамаларды ресімдеуді үйреніп алуы қажет.

Машықтануы қажет

№	Шаралардың аталуы
1	Катарактаны ИОЛ имплантациясымен бірге экстракапсулярлы экстракция жасау.

2	Синустрабекулэктомия.
3	Птериgiumды кетіру.
4	Хализионды алып тастау.
5	Қабак жарақатын алғашқы хирургиялық өңдеу.
6	Конъюктива жарақатын алғашқы хирургиялық өңдеу.
7	Көзалманың ішке кірген жарақатын алғашқы хирургиялық өңдеу.
8	Қылилықты кетіру.
9	Энуклеация.
10	Эвисцерация. Эвисцероэнуклеация.
11	Дакриоцисториностомия.
12	Көптеген склерэктомия.
13	Криоциклопексия.
14	Иридоциклоретрация.
15	Хориоидеи реваскуляризациясы.
16	Мөлдiрқабыққа салынған тiгiстердi тексеру.
17	Супрахориоидалды дренаж қою.
18	Сыртқы орбитотомия.
19	Птозды кетіру.
20	Көз жасы жолдарына сүңгі қою.

2 Пән сағаттарының бөлінуі

Бейіндеуші пәндер

Пән	Амбулаториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Амбулаториялық-емханалық офтальмология - 1	396	36	360	198
Амбулаториялық-емханалық офтальмология - 2	396	36	360	198
Стационардағы офтальмология - 1	396	36	360	198
Стационардағы офтальмология - 2	396	36	360	198
Стационардағы офтальмология - 3	396	36	360	198
Стационардағы офтальмология - 4	396	36	360	198

		послеоперационном периоде, парентеральное питание.
5	Гемотрансфузия	Переливание крови, показания, правила проведения.
6	Особенности раннего послеоперационного периода	Ведение больных в раннем послеоперационном периоде.
7	Лечебный наркоз	Виды лечебного наркоза.
8	Шок	Интенсивная терапия и реанимация при шоках, перитоните, септических осложнениях, септический шок.
9	Эфферентные методы хирургии	Виды эфферентных методов хирургии.
10	Особенности наркоза у детей, беременных и людей пожилого возраста	Особенности анестезиологического пособия у детей, беременных и людей пожилого возраста.
11	Интенсивная терапия и реанимация при острых состояниях	Интенсивная терапия и реанимация при острой дыхательной недостаточности, острой сердечно-сосудистой недостаточности, судорожном, гипертермическом синдромах.
Итого: 66 часов		
Нейрохирургия		
1	Дегенеративные болезни нервной системы. Поражение нервов, нервных корешков и сплетений	Клиническая картина, диагностика, лечение.
2	Закупорка и стеноз прецеребральных артерий. Инфаркт мозга	Клиническая картина, диагностика. Современные методы консервативного и оперативного лечения.
3	Спондилез и связанные с ним состояния. Остеохондроз позвоночника. Болезни межпозвоночных дисков	Спондилезы, спондилопатии. Спинальный стеноз. Дегенерация и смещение межпозвоночных дисков. Грыжи (Шморля). Постламинаэктомический синдром.
4	Последствия травм нервной системы. Травмы черепа, позвоночника, травмы нервной системы	Травматические внутричерепные кровоизлияния. Поздние осложнения травм черепа. Травмы позвоночника и спинного мозга. Показания к операции при травмах нервной системы.
5	Повреждения периферической нервной системы. Компрессионные поражения периферических нервов	Клиническая картина, диагностика, лечение.

8	Опухоли в оториноларингологической клинике	Клиническая картина, диагностика, лечение.
Итого: 34 часа		
Неврология		
1	Последствия инфекционного поражения ЦНС. Дегенеративные болезни нервной системы	Клиническая картина, диагностика, лечение.
2	Гиперкинетические расстройства Экстрапирамидные и двигательные нарушения	Клиническая картина, диагностика, лечение.
3	Спинаocerebellарные дегенерации. Системные атрофия ЦНС	Клиническая картина, диагностика, лечение.
4	Болезни клеток переднего рога. Синдромы головной боли	Клиническая картина, диагностика, лечение.
5	Расстройства вегетативной нервной системы. Рассеянный склероз. Эпилепсия	Клиническая картина, диагностика, лечение.
6	Поражение нервов, нервных корешков и сплетений. Болезни – нервно – мышечного синапса и мышц	Клиническая картина, диагностика, лечение.
7	Динамическое нарушение мозгового кровообращения	Клиническая картина, диагностика, лечение.
8	Спондилез и связанные с ним состояния. Остеохондроз позвоночника. Болезни межпозвоночных дисков. Последствия травм и другие болезни спинного мозга	Клиническая картина, диагностика, лечение.
Итого: 98 часов		
Анестезиология и реанимация		
1	Подготовка больного к наркозу	Премедикация, цели и средства.
2	Виды анестетиков	Основные виды анестетиков.
3	Региональные методы анестезии. Комбинированные и сочетанные виды анестезии	Виды анестезии.
4	Инфузионная терапия	Особенности инфузионной терапии в предоперационном периоде, во время операции,

Стационардағы офтальмология - 5	396	36	360	198
Стационардағы офтальмология - 6	396	36	360	198
Жалпы хирургия	396	36	360	198
Сағаттың жалпы саны	3564	324	3240	1782

Бейіндеуші шектес пәндер

Сағат саны	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Клиникалық фармакология	36	4	50	28
Сәулелік диагностика	36	4	50	28
Оториноларингология	36	4	50	28
Онкология	36	4	50	28
Неврология	108	14	148	82
Нейрохирургия	72	8	100	54
Анестезиология және реанимация	72	8	100	54
Сағаттың жалпы саны	396	36	360	198

3 Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Амбулаториялық-емханалық офтальмология - 1	
1	ҚР амбулаториялық-емханалық қызметті ұйымдастыру.
2	Ауруханаға дейінгі кезеңде хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың негізгі принциптері.
3	Қазіргі жағдайдағы стационардың орнын басатын технологиялар.
4	Көз ауруларын емдеудің негізгі принциптері. Көз ауруларын емханада емдеудің қазіргі таңдағы клиникалық хаттамалары.
5	Көру ағзасының анатомиясы мен физиологиясы. Көру ағзасының дамуы.
6	Түсті көру қабілеті. Түстердің негізгі белгілері. Түстерді сезіну теориялары. Түсті көру қабілетінің бұзылу түрлері.
7	Перифериялық (шеткерінің көру қабілеті) көру. Көру аумағы туралы түсінік.

8	Түсті сезіну. Түсті сезу межесі туралы түсінік.
9	Биноккулярлық (екі көзбен бірдей көру) көру.
10	Эхобиометрия. УДЗ. УДДГ.
11	Көз шарасының рентгенологиялық топографоанатомиялық ерекшеліктері.
Барлығы: 36 сағат	
Амбулаториялық-емханалық офтальмология - 2	
1	Блефариттер.
2	Конъюнктивиттер, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы мен емдеу әдістері.
3	Дакриоциститтер. Этиологиясы, диагностикасы, клиникасы, емдеу әдістері. Жіті және созылмалы дакриоциститтер, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі.
4	«Құрғақ» көз синдромы. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емдеу әдістері.
5	Аметропияны түзетудің қазіргі таңдағы түрлері (көруді қатты және жұмсақ жанысып түзету).
6	Көз алмасының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, әртүрлі жастағы балалардағы оның қосалқылары.
7	Бір жасқа дейінгі балалардағы көз ауруларының пропедевтикасы.
8	Балалардағы конъюнктивиттер, зерттеу әдістері.
9	Әр жастағы балаларда кездесетін блефариттің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері.
10	Әр жастағы балаларда кездесетін майбезі ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері.
11	Балалардағы кератиттің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері.
12	Миопия. Диагностикасы, емі, профилактикасы.
13	Қылилық. Диагностикасы мен емі.
14	Туа біткен катаракта. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
15	Туа біткен жасөспірімдер глаукомасы. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
16	Әр жастағы балаларда кездесетін жаңа өспелер. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
17	Әр жастағы балаларда кездесетін хориоретинит. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
18	Әр жастағы балаларда кездесетін блефариттердің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері.

Онкология		
1	Клиническая классификация ЗНО по стадиям (I-IV стадии) и по системе TNM	Классификация злокачественных новообразований по стадиям и системе TNM.
2	Клиника, методы диагностики и лечения основных локализаций ЗНО	Особенности клиники, диагностики, лечения злокачественных новообразований головы и шеи.
3	Методы диагностики, комплексное и комбинированное лечение	Методы диагностики, комплексное и комбинированное лечение злокачественных новообразований.
4	Клинические группы онкологических больных	Особенности клинических групп онкологических больных.
5	Принципы диспансеризации в онкологии	Диспансеризация в онкологии.
6	Паллиативная и симптоматическая помощь больным с запущенными формами ЗНО	Виды паллиативной и симптоматической помощи больным с запущенными формами злокачественных новообразований.
Итого: 32 часа		
Оториноларингология		
1	Клинические методы исследования заболеваний уха, горла и носа	Виды клинических методов исследования в оториноларингологии.
2	Аномалии развития, заболевания наружного, среднего и внутреннего уха	Клиническая картина, диагностика, лечение.
3	Отиты, атрезии и стриктуры наружного слухового прохода. Экзостозы	Клиническая картина, диагностика, лечение.
4	Травмы уха, ожоги, отморожения, электротравма	Клиническая картина, диагностика, лечение.
5	Инородные тела уха, носа, глотки, гортани, трахеи, пищевода	Клиническая картина, диагностика, лечение.
6	Заболевания носа, аномалии развития носа, врожденные пороки	Клиническая картина, диагностика, лечение.
7	Заболевания и аномалии развития глотки и гортани, пищевода, трахеи	Клиническая картина, диагностика, лечение.

4.2 Примерный тематический план и содержание семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
Клиническая фармакология в офтальмологии		
1	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии в офтальмологии	Группы препаратов, используемых в офтальмологической практике.
2	Основы рациональной фармакотерапии, этические и социальные аспекты клинической фармакологии	Рациональная фармакотерапия в офтальмологии.
3	Клинико-фармакологические подходы к обоснованию назначения, выбору режима дозирования, оценки эффективности и безопасности препаратов, применяемых в хирургической практике	Рациональный выбор препаратов, применяемых в офтальмохирургии с учетом их эффективности и безопасности.
4	Выбор препаратов, дозы конкретному больному с учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста	Индивидуальный подход к выбору лекарственных средств учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста.
Итого: 32 часа		
Лучевая диагностика в офтальмологии		
1	Визуальная диагностика заболеваний органа зрения	Методы визуальной диагностики заболеваний органа зрения.
2	Рентгенография в офтальмологии	Контрастная рентгенография слезоотводящих путей с заполнением их раствором контрастного вещества. Обзорная рентгенография орбиты. Бесскелетная рентгенография по Фогту. Локализация внутриглазных инородных тел по Комбергу – Балтину.
3	УЗИ в офтальмологии	Особенности УЗИ органа зрения.
4	КТ, МРТ, ядерная медицина в офтальмологии	Компьютерная, магнитнорезонансная томография органа зрения.
5	Выбор визуального метода диагностики в зависимости от вида патологии	Визуальная диагностика органа зрения, выбор метода в зависимости от патологии.
Итого: 32 часа		

19	Әр жастағы балаларда кездесетін торқабықтың дегенеративті аурулары. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
20	Әр жастағы балаларда кездесетін көз туберкулезі. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
21	Микоздар. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
22	АИТВ-инфекциясымен сырқаттанатын науқастағы көз ауруының ағымы.
23	Офтальмогенетика. Генетикалық айтулы аурулардың жіктелуі.
Барлығы: 36 сағат	
Жалпы хирургия	
1	Амбулаториялық хирургиялық қызмет.
2	Хирургиялық операциялар, түрлері.
3	Оперативтік емдеудің инновациялық әдістері. Эндовидеохирургия, телемедицина.
4	Жаракаттың организмге жалпы әсері. Шок, коллапс, талып қалу, терминалды жағдайлар.
5	Қан кету. Қан кетумен және оның салдарымен күресудің қазіргі таңдағы әдістері. Қан құю, қанның компоненттері мен препараттары.
6	Инфекцияға қарсы жүйелік қабыну жауабы синдромы (SIRS).
7	Қан айналымның жіті және созылмалы бұзылыстары.
8	Даму ақауларының диагностикасы мен емі. Диагностикасы мен емдеудің негізгі принциптері.
9	Ісіктерді диагностикалау мен емдеудің негізгі принциптері.
Барлығы: 36 сағат	
Стационардағы офтальмология - 1	
1	Вирусты конъюнктивиттер.
2	Бактериалды конъюнктивиттер.
3	Блефариттер. Этиологиясы. Клиникасы, диагностикасы. Емі.
4	Кератиттер. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
5	Мөлдірқабықтың ойықжарасы.
6	Мөлдірқабықтың дистрофиялық аурулары.
7	Көз микрохирургиясының негізі.
Барлығы: 36 сағат	
Стационардағы офтальмология - 2	
1	Аметропияны түзетудің қазіргі таңдағы түрлері. Көруді қатты және жұмсақ жанаһып түзету.

2	Интерламмеллярлы кератоластика, эксимер-лазер.
3	Иридоциклит. Стилла синдромы.
4	Артқы увеиттер. Хориоретиниттер.
5	Көздің спецификалық зақымдануы.
Барлығы: 36 сағат	
Стационардағы офтальмология – 3	
1	Перифериялық витреохориоретиналды патология. Торқабықты бекітудің лазерлік әдістері.
2	Торқабықтың ажырауы, жіктелуі, клиникалық көрінісі, зерттеу әдістері, консервативті және хирургиялық жолдармен емдеудің негізгі принциптері.
3	Витреоретиналды микрохирургия.
4	Көзішілік ісіктер.
Барлығы: 36 сағат	
Стационардағы офтальмология – 4	
1	Көзішілік ісіктерді кешенді емдеудің қазіргі таңдағы әдістері.
2	Гипертониялық ретинопатия, клиникалық көрінісі, сағылары. ЦВС (торқабықтың орталық венасы) тромбозы, диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету. ЦАС (торқабықтың орталық артериясы) бітелуі. Клиникасы, диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету.
3	Қантты диабет, көздің зақымдануы, диабеттік ретинопатия. Тамырлық офтальмологиялық патологияның диагностикасы.
4	Туберкулез кезінде көз түбінде кездесетін өзгерістер.
5	Торқабықтың тұқым қуалайтын патологиясы: Бестаның сарыуыздық дистрофиясы, клиникалық көрінісі, емі.
6	Катаракта хирургиясының қазіргі таңдағы әдістері.
Барлығы: 36 сағат	
Стационардағы офтальмология - 5	
1	Көру жолының аурулары. Көру нервiнiң iсiнуi (iркiлген емiзiк). Интрабульбарлы, ретробульбарлы невриттер.
2	Оптохиазмалды арахноидит. Торқабықтың және көру нервiнiң туа бiткен аномалиялары. Көру нервiнiң атрофиясы. Нерв жүйесiнiң iсiктерi.
3	Гониоскопия: Алдыңғы камера бұрышының ашылу деңгейi, органикалық және функциялық өзгерiстерi.
4	Глаукома патогенезi, көздің дренаж жүйесiндегi блоктар түрi.
5	Ашықбұрышты глаукома, жіктелуi, диагностикалау әдiстерi, гипотензивтi дәрiлiк заттарды талғау.

Онкология	
1	Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак).
2	Клиническая классификация ЗНО по стадиям (I-IV стадии) и по системе TNM.
3	Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки, гистологическая и патоморфологическая классификация, классификация по стадиям и системе TNM.
4	Доказательная медицина в онкологии.
Итого: 4 часа	
Оториноларингология	
1	Организация оториноларингологической службы в РК.
2	Работа в поликлинике, стационар-замещающие технологии в современных условиях.
Итого: 2 часа	
Неврология	
1	Организация неврологической помощи в РК. Современные принципы диагностики и лечения неврологических больных.
2	Семиотика заболеваний в неврологии.
Итого: 10 часов	
Нейрохирургия	
1	Организация работы нейрохирургического стационара.
2	Современные методы диагностики основных нейрохирургических заболеваний.
3	Инфаркт мозга. Современные методы консервативного и оперативного лечения.
4	Травма нервной системы.
Итого: 6 часов	
Анестезиология и реанимация	
1	Организация и работа отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии.
2	Доказательная медицина в анестезиологии и реанимации.
3	Особенности наркоза у детей, беременных и людей пожилого возраста.
Итого: 6 часов	

5	Измерение внутриглазного давления.
6	Интерпретация данных OCT, ЭФИ, УЗИ, HRT.
7	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
8	Участие в консилиумах, обходах и консультациях.
9	Дежурства в стационаре.
10	Работа в библиотеке, Интернете.
11	Формирование портфолио слушателя резидентуры.
Итого: 1188 часов	
Общая хирургия	
1	Курация больных.
2	Ведение медицинской документации.
3	Работа в операционной.
4	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
5	Участие в консилиумах, обходах и консультациях.
6	Дежурства в стационаре.
Итого: 198 часов	

4 Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Клиническая фармакология в офтальмологии	
1	Актуальные проблемы клинической фармакологии с позиций доказательной медицины.
2	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии в хирургии.
3	Основы рациональной фармакотерапии, этические и социальные аспекты клинической фармакологии.
Итого: 4 часа	
Лучевая диагностика в офтальмологии	
1	Значение визуальных методов исследования в офтальмологии.
2	Оптимальный выбор методов визуальной диагностики в офтальмологии.
Итого: 4 часа	

6	Жабықбұрышты глаукома, диагностикалау әдісі мен емдеу принциптері.
7	Жасөспірімдер глаукомасы. Стюрдж-Вебер, Ригер синдромдары.
8	Салдарлық глаукома, диагностикалау әдісі мен емдеу принциптері.
9	Глаукоманың диагностикалық тесттері.
10	Глаукоманы емдеудегі терапияның патогенездік негізі. Глаукоманың микрохирургиясы.
Барлығы: 36 сағат	
Стационардағы офтальмология – 6	
1	Көздің ішке кірген жарақаты, алғашқы хирургиялық өңдеу. Көз жасы жолдарының жарақаты. Жарақаттан кейінгі хориоретиналды тартықтар, емдеу әдістері.
2	Көздің термиялық және химиялық күйіктері, шұғыл жәрдем көрсету.
3	Көз жарақатының реконструктивті микрохирургиясы.
4	Көз металлозы, халькозы, клиникалық көрінісі, емі. Көздегі бөгде денелер. Оларды алып тастау әдістері.
5	Көздің ісіктері мен жарақаттары кезінде көзге жасанды мүше салу. Санитарлық-гигиеналық нормалар және өнеркәсіптік офтальмологиялық патологияларды алдын алу шаралары.
6	Көз шарасының флегмоны. Эндокринді офтальмопатия. Пульстерапияның қазіргі таңдағы аспектілері.
7	ҚР мүгедектік пен нашар көрудің медициналық-әлеуметтік аспектілері.
Барлығы: 36 сағат	

3.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Амбулаториялық-емханалық офтальмология - 1		
1	ҚР амбулаториялық-емханалық қызметті ұйымдастыру	Ауруханаға дейінгі кезеңде хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың негізгі принциптері. Қазіргі таңдағы стационар алмастырушы технологиялар.
2	Көру ағзасының анатомиясы мен физиологиясы. Көру ағзасының дамуы	Көзалманың, көз шарасының және қосалқы аппараттарының анатомиясы мен физиологиясы. Көзалманың эмбриогенезі.
3	Көру ағзасының функциялары	Көздің жітілігі. Көздің жітілігін анықтау әдістері.

4	Түсті көру қабілеті	Түстің негізгі белгілері. Түсті сезу теориялары. Түсті көру қабілетінің бұзылыстары. Түсті көру қабілетін зерттеу әдістері.
5	Перифериялық көру	Көру аумағы. Ақ, жасыл, көк, қызыл түстерге көру аумағының шекарасы. Физиологиялық және патологиялық скотомдар. Көру аумағын зерттеу әдістері. Компьютерлік периметрия.
6	Жарықты сезу	Жарықты сезу межесі туралы түсінік. Күндізгі, ымыртта және түнгі көру ерекшеліктері. Қараңғыға бейімделу.
7	Бинокулярлық (екі көзбен бірдей) көру	Бір көзбен және екі көзбен бір уақытта бірдей көруді сипаттау. Екі көзбен бірдей көруді жүзеге асыру үшін жасалынатын жағдайлар.
8	Көзді зерттеудің негізгі әдістері	Көздің жітілігін, көру аумағын зерттеу әдістері, периметрияның түрлері. Квантитативті периметрия. Орталық көру аумағы. Жарықты және түсті сезу, екі көзбен бірдей көруді зерттеу. Сыртын қарап тексеру. Экзофтальмометрия. Бүйірден фокалды жарық түсіру. Өткінші жарықтың көмегімен тексеру. Тура және кері офтальмоскопия. Офтальмоскохромоскопия. ОСТ. Биомикроскопия. Гониоскопия. Циклоскопия. Диафаноскопия. Тонометрия. Офтальмометрия. Рефрактометрия. Кератометрия.
Барлығы: 360 сағат		
Амбулаториялық-емханалық офтальмология - 2		
1	Көз жасы жолдарының патологиясы	Дакриоциститтер. Этиологиясы, диагностикасы, клиникасы, емдеу әдістері. Жіті және созылмалы дакриоциститтер, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі.
2	«Құрғақ» көз синдромы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емдеу әдістері.
3	Балалардағы конъюнктивиттер	Балалардағы конъюнктивиттің түрлері, зерттеу әдістері. Науқасты жүргізу тактикасы.
4	Функциялық зерттеу әдістері	Эхобиометрия. УДЗ. УДДГ. ОСТ, УБМ, НРТ. ФАГ.
5	Рентгенологиялық зерттеу әдістері	Көз шарасының рентгенологиялық топографиялық-анатомиялық ерекшеліктері. Көз жасы жолдарының контрастылы рентгенографиясы. Көз шарасының шолу рентгенографиясы. Фог-

	нормы и меры профилактики промышленной офтальмопатологии	
7	Патология орбиты. Новообразования, псевдотумор орбиты	Клиника, диагностика, лечение.
8	Флегмона орбиты. Эндокринная офтальмопатия	Клиника, диагностика. Современные аспекты пульстерапии.
9	Медико-социальные аспекты инвалидности и слабослышания в РК	Медико-социальные аспекты инвалидности и слабослышания в РК.
Итого: 360 часов		

3.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР)

№	Содержание СРР
Офтальмология амбулаторно-поликлиническая – 1, 2	
1	Работа в кабинете офтальмолога.
2	Работа в дневном стационаре.
3	Работа в амбулаторной операционной.
4	Работа в кабинетах функциональной диагностики.
5	Консультирование больных на амбулаторном приеме.
6	Интерпретация данных ОСТ, ЭФИ, УЗИ, НРТ.
7	Ведение медицинской документации.
8	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
9	Работа в библиотеке, Интернете.
10	Формирование портфолио слушателя резидентуры.
Итого: 396 часа	
Офтальмология в стационаре – 1, 2, 3, 4, 5, 6	
1	Курация больных в стационаре.
2	Ведение медицинской документации.
3	Парабульбарные, ретробульбарные, подконъюнктивальные инъекции.
4	Работа в операционной.

4	Патогенез глаукомы, виды блоков в дренажной системе глаза	Теории развития глаукомы, виды блоков в дренажной системе глаза.
5	Открытоугольная глаукома	Классификация, методы диагностики, подбор гипотензивных средств.
6	Закрытоугольная глаукома	Методы диагностики и принципы лечения.
7	Юношеская глаукома. Синдром Стюард-Вебера, Ригера	Диагностика, тактика ведения.
8	Вторичная глаукома	Этиология. методы диагностики и принципы лечения.
9	Диагностические тесты глаукомы. Патогенетические основы терапии в лечении глаукомы	Диагностические тесты глаукомы. Патогенетические основы терапии в лечении глаукомы. Принципы медикаментозного лечения глаукомы.
10	Микрохирургия глаукомы	Виды хирургического лечения глаукомы.
Итого: 360 часов		
Офтальмология в стационаре – 6		
1	Проникающие ранения глаз. Травмы слезных путей	Первичная хирургическая обработка.
2	Посттравматические хориоретинальные рубцы	Диагностика. Методы лечения.
3	Термические и химические ожоги глаз, неотложная помощь	Диагностика, неотложная помощь.
4	Реконструктивная микрохирургия при травмах глаза	Виды реконструктивных вмешательств при травмах глаза.
5	Металлоз, халькоз глаза	Клиническая картина, лечение. Инородные тела глаза. Способы удаления.
6	Глазное протезирование при опухолях и травмах глаза. Санитарно-гигиенические	Виды глазных протезов. Показания к главному протезированию.

		ту әдісімен жасалынатын қаңқасыз рентгенография. Комберг – Балтин зерттеулері бойынша бөгде денелердің көзішілік орналасуы.
6	Әртүрлі жастағы балаларда көзалманың анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, оның қосалқылары	Көру ағзасы мен функцияларының дамуы.
7	Бір жасқа дейінгі балаларда кездесетін көз ауруларының пропедевтикасы	Бір жасқа дейінгі балаларда кездесетін көз ауруларын клиникалық зерттеудің ерекшеліктері.
8	Туа біткен катаракта	Балалардағы катарктаның этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері. Катарктаны амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
9	Туа біткен, жасөспірімдер глаукомасы	Балалардағы глаукоманың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері. Глаукоманы амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
10	Балалардағы көру ағзасының жаңа өспелері	Балалардағы көру ағзасы жаңа өспелерінің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері. Жаңа өспелерді амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
11	Балалардағы хориоретинит	Балалардағы хориоретиниттің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері. Хориоретинитті амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
12	Балалардағы блефариттер	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін блефариттердің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері.
13	Балалардағы кератиттер	Балалардағы кератиттердің этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері. Кератиттерді амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
14	Көз ауруларын емдеудің негізгі принциптері. Емханада көз ауруларын емдеудің қазіргі таңдағы клиникалық хаттамалары	Емханада көз ауруларын емдеудің қазіргі таңдағы клиникалық хаттамалары.
15	Балалардағы басқа ағзалар мен жүйелердің аурулары	Балалардағы басқа ағзалар мен жүйелердің аурулары кезінде көз ағзасының және оның

	кезінде көз ағзасының зақымдануы	қосалқыларының зақымдануы. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
16	Балалардағы торқабықтың дегенеративті аурулары	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін торқабықтың дегенеративті аурулары. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
17	Миопия	Диагностикасы, емі, профилактикасы.
18	Гиперметропия, астигматизм	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
19	Қылилық. Амблиопия	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
20	Балалар амбулаториялық-емханалық офтальмологиялық қызметін ұйымдастыру және оның құрылымы	Балалар амбулаториялық-емханалық офтальмологиялық қызметін ұйымдастыру және оның құрылымы.
21	Балалардағы көз мерезі	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін көз мерезінің диагностикасы, этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері.
22	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін көз туберкулезі	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
23	Әртүрлі жастағы балалада кездесетін көздің саңырауқұлақтан болған ауруы (микоз)	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
24	АИТВ-инфекциясымен сырқаттанатын науқастарда көз ауруы ағымының ерекшеліктері	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
25	Балалардағы көз нервінің атрофиясы	Балалардағы көз нерві атрофиясының клиникалық жіктелуі. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
26	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін кератоконус, кератоглобус	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
27	Офтальмогенетика туралы жалпы мәлімет. Балаларға медициналық-генетикалық консультация жүргізу	Тарихи мәліметтер. Айтулы генетикалық аурулардың жіктелуі. Көздің тұқым қуалайтын ауруларын диагностикалаудың негізгі принциптері.
28	Дамудың туа біткен ақаулары	Альбинизм. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
Барлығы: 360 сағат		

5	Внутриглазные опухоли	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного. Клинический разбор больного с меланомой хориоидеи.
6	Современные методы комплексной терапии внутриглазных опухолей	Виды органосохранного лечения внутриглазных опухолей. Энуклеация. Экзентерация.
Итого: 360 часов		
Офтальмология в стационаре - 4		
1	Гипертоническая ретинопатия. Тромбоз ЦВС. Окклюзия ЦАС	Клиническая картина, стадии гипертонической ретинопатии, Диагностика тромбоза ЦВС, окклюзии ЦАС, неотложная помощь.
2	Сахарный диабет, поражение глаз, диабетическая ретинопатия	Клиника, диагностика. Тактика ведения больного Диагностика сосудистой офтальмопатологии.
3	Возрастная макулярная дегенерация	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
4	Изменения глазного дна при туберкулезе	Особенности туберкулезных хориоретинитов.
5	Наследственная патология сетчатки	Пигментная абнотрофия сетчатки, классификация. Желточная дистрофия Беста, клиническая картина, лечение.
6	Современные методы хирургии катаракты	Выбор тактики хирургического вмешательства. ИОЛ, преимущества и недостатки. Техника имплантации различных видов ИОЛ. Вискоэластики в хирургии катаракт.
Итого: 360 часов		
Офтальмология в стационаре – 5		
1	Реконструктивные операции на переднем отрезке глазного яблока	Виды реконструктивных операций на переднем отрезке глазного яблока.
2	Заболевания зрительного пути	Застойный сосок зрительного нерва. Заболевания зрительного пути, интрабульбарный, ретробульбарный неврит. Оптохиазмальный арахноидит. Врожденные аномалии сетчатки и зрительного нерва. Атрофия зрительного нерва. Опухоли нервной системы.
3	Гониоскопия	Методика проведения гониоскопии. Степень открытия угла передней камеры, органические и функциональные изменения.

9	Основы микрохирургии глаза	Организация рабочего места микрохирурга, предоперационная подготовка, анестезия. Работа и оснащение оперблока. Современные требования и виды шовного материала, виды швов и разрезов в офтальмохирургии.
Итого: 360 часов		
Офтальмология в стационаре – 2		
1	Современные виды коррекции аметропий	Жесткая и мягкая контактная коррекция, интерламеллярная кератопластика, эксимер-лазер.
2	Иридоциклит. Синдром Стилла	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
3	Задние увеиты. Хориоретиниты	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
	Специфические поражения глаз	
4	Клинический разбор больного кератоконъюнктивитом хламидийной этиологии	Диагностика, тактика лечения.
5	Клинический разбор больного с токсоплазмозным поражением глаз	Диагностика, тактика лечения.
6	Клинический разбор больного с кератоконъюнктивитом туберкулезной этиологии	Диагностика, тактика лечения.
Итого: 360 часов		
Офтальмология в стационаре - 3		
1	Периферическая витреохориоретинальная патология	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
2	Лазерные методы укрепления сетчатки	Показания, противопоказания, правила проведения лазерной коагуляции сетчатки.
3	Отслойка сетчатки	Классификация, клиническая картина, методы обследования.
4	Отслойка сетчатки. Витреоретинальная микрохирургия	Принципы консервативного и хирургического ведения больных с отслойкой сетчатки.

Жалпы хирургия		
1	Амбулаториялық хирургиялық қызмет	Амбулаториялық хирургиялық қызметті ұйымдастыру.
2	Асептика мен антисептиканың қазіргі таңдағы негізгі принциптері	Асептика мен антисептиканың қазіргі таңдағы негізгі принциптері.
3	Десмургия	
4	Жарақаттардың организмге тигізетін жалпы әсерлері. Шок, коллапс, талып қалу, терминалды жағдайлар. Жарақаттық токсикоз	Шок, коллапс, талып қалудың диагностикасы және оларға жасалынатын шұғыл жәрдем көрсету шаралары. Терминалды жағдайлар мен жарақаттық токсикоз кезінде дәрігердің жүргізу тактикасы.
5	Жалпы және жергілікті ауырсындырмау	Жалпы және жергілікті ауырсындырмаудың түрлері.
6	Қан кету	Қан кетумен және оның салдарымен күресудің қазіргі таңдағы негізгі принциптері. Қан құю, компоненттері мен препараттары.
7	Күю мен үсуді емдеу. Электрлік жарақаттар	Күю мен үсудің, электрлік жарақаттардың диагностикасы мен емі.
8	Жарақаттарды емдеудің қазіргі таңдағы негізгі принциптері	Хирургиялық инфекциялар, профилактикасы мен емі. Инфекцияға қарсы жүйелі қабыну жауабы синдромы (SIRS). Нозокомиалды және анаэробты инфекцияларды емдеудің негізгі тактикасы.
9	Қан айналымның жіті және созылмалы бұзылыстары	Жіті тромбоздары мен эмболиялары бар науқастарды жүргізу тактикасы.
10	Операцияға дейінгі кезең. Операциядан кейінгі кезеңде науқастың жағдайын бақылау	Шұғыл хирургиялық патологиялармен сырқаттанатын науқастарды ауруханаға жатқызу кезіндегі дәрігердің тактикасы. Науқасты операцияға дайындау, операциядан кейін науқасты жүргізу.
Барлығы: 360 сағат		
Стационардағы офтальмология - 1		
1	Вирустық конъюнктивиттер	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
2	Бактериялық конъюнктивиттер	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
3	Блефариттер	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.

4	Қабактың аурулары.	Птоз. Қабақтың айналуы. Қабақтың қайырылып кетуі. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
5	Конъюнктивалар мен қабақтың жаңа өспелері	Клиникасы, диагностикасы. Емі.
6	Кератиттер	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
7	Мөлдiрқабықтың ойықжарасы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
8	Мөлдiрқабықтың дистрофиялық аурулары	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
9	Көз микрохирургиясының негізі	Микрохирургтың жұмыс істеу орнын ұйымдастыру, операция алдындағы дайындық, анестезия. Операциялық бөлменің жұмысы және жабдықталуы. Офтальмологиялық хирургиядағы қазіргі таңдағы талаптар және тігуге арналған материалдар, тігістер мен тіліктердің түлері.
Барлығы: 360 сағат		
Стационардағы офтальмология – 2		
1	Аметропияны түзетудің қазіргі таңдағы түрлері	Қатты және жұмсақ жанасып түзету, интерламеллярлы кератопластика, эксимер-лазер.
2	Иридоциклит. Стилл синдромы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
3	Артқы увеиттер. Хориоретиниттер. Көздің спецификалық зақымдануы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
4	Хламидиялық этиологиялы кератоконъюнктивитпен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу	Диагностикасы, емдеу тәсілі.
5	Көздің токсоплазмалық зақымдануымен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу	Диагностикасы, емдеу тәсілі.
6	Туберкулездік этиологиялы кератоконъюнктивитпен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу	Диагностикасы, емдеу тәсілі.
Барлығы: 360 сағат		

5	Общее и местное обезболивание	Виды общего и местного обезболивания.
6	Кровотечение	Современные принципы борьбы с кровотечением и его последствиями. Переливание крови, компонентов и препаратов крови.
7	Лечение ожогов и отморожений. Электро-травма	Диагностика, лечение ожогов, отморожений, электро-травмы.
8	Современные принципы лечения ран	Хирургическая инфекция профилактика и лечения. Синдром системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS). Лечебная тактика при нозокомиальной, анаэробной инфекции.
9	Острые и хронические расстройства кровообращения	Тактика введения больного при острых тромбозах и эмболиях.
10	Предоперационный период. Мониторинг за состоянием больных в послеоперационном периоде	Тактика врача при госпитализации больного с экстренной хирургической патологией. Предоперационная подготовка, послеоперационное ведение больного.
Итого: 360 часов		
Офтальмология в стационаре - 1		
1	Вирусные конъюнктивиты	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
2	Бактериальные конъюнктивиты	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
3	Блефариты	Этиология. Клиника, диагностика, тактика ведения больного.
4	Заболевания век	Птоз. Выворот. Заворот век. Этиология. Клиника, диагностика, тактика ведения больного.
5	Новообразования век, конъюнктивы	Клиника, диагностика. Лечение.
6	Кератиты	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
7	Язва роговицы	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
8	Дистрофические заболевания роговицы	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.

22	Туберкулез глаз у детей различного возраста	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
23	Грибковые заболевания глаз у детей различного возраста	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
24	Особенности течения глазных болезней у больных ВИЧ-инфекцией	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
25	Атрофия зрительного нерва у детей	Клиническая классификация атрофии зрительного нерва у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
26	Кератоконус, кератоглобус у детей различного возраста	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
27	Общие сведения о офтальмогенетике. Медико-генетическое консультирование у детей различного возраста	Исторические сведения. Классификация генетически обусловленных болезней. Принципы диагностики наследственных болезней глаза.
28	Врожденные пороки развития	Альбинизм. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
Итого: 360 часов		
Общая хирургия		
1	Амбулаторная хирургическая служба	Организация амбулаторной хирургической службы
2	Современные принципы асептики и антисептики	Современные принципы асептики и антисептики.
3	Десмургия	
4	Общее действия травмы на организм. Шок, коллапс, обморок, терминальное состояние. Травматический токсикоз	Диагностика, неотложная помощь при шоке, коллапсе, обмороке. Тактика ведения при терминальном состоянии, травматическом токсикозе.

Стационардағы офтальмология - 3		
1	Перифериялық витреохорио-ретиналды патология	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
2	Торқабықты бекітудің лазерлік әдістері	Торқабыққа лазерлік коагуляция жүргізудің көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдері, ережелері.
3	Торқабықтың ажырауы	Жіктелуі, клиникалық көріністері, зерттеу әдістері.
4	Торқабықтың ажырауы. Витреоретиналды микрохирургия	Торқабықтың ажырауымен сырқаттанған науқасты консервативті және хирургиялық жүргізудің негізгі принциптері.
5	Көзішілік ісіктері	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы. Хориоидея меланомасымен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу.
6	Көзішілік ісіктерді кешенді емдеудің қазіргі таңдағы әдістері	Көзішілік ісіктерді емдеудің (ағзаны сақтап қалу) түрлері. Энуклеация. Экзентерация.
Барлығы: 360 сағат		
Стационардағы офтальмология – 4		
1	Гипертониялық ретинопатия. ЦВС тромбозы. ЦАС окклюзиясы	Гипертониялық ретинопатияның клиникалық көрінісі, сатылары. ЦВС тромбозы мен ЦАС окклюзиясының диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету.
2	Қантты диабет, көздің зақымдануы, диабеттік ретинопатия	Клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы. Тамырлық офтальмологиялық патологияның диагностикасы.
3	Жас ерекшелік макулярлы дегенерация	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тактикасы.
4	Туберкулез кезінде көз түбінде кездесетін өзгерістер	Туберкулезді хориоретиниттердің ерекшеліктері.
5	Торқабықтың тұқым қуалайтын патологиялары	Торқабықтың пигментті абиотрофиясы, жіктелуі. Бестаның сарыуыздық дистрофиясы, клиникалық көрінісі, емі.
6	Катарактаны хирургиялық емдеудің қазіргі таңдағы әдістері	Хирургиялық әрекеттерді жүргізу тактикасы. ИОЛ, артықшылығы мен кемшілігі. ИОЛ әр түрін имплантациялаудың техникасы. Катаракта хирургиясындағы вискоэластикалар.
Барлығы: 360 сағат		

Стационардағы офтальмология – 5		
1	Көзалманың алдыңғы бөлігіне жасалынатын реконструктивтік операциялар	Көзалманың алдыңғы бөлігіне жасалынатын реконструктивтік операциялардың түрлері.
2	Көру жолдарының аурулары	Көру нервінің ісінуі (ірікілген емізік). Көру жолдарының аурулары, интрабульбарлы, ретробульбарлы невриттер. Оптохизмалық арахноидит. Торқабықтың және көру нервінің туа біткен аномалиялары. Көру нервінің атрофиясы. Нерв жүйесінің ісіктері.
3	Гониоскопия	Гониоскопияны жүргізу әдістері. Алдыңғы камера бұрышының ашылу дәрежесі, органикалық және функциялық өзгерістері.
4	Глаукома патогенезі, көздің дренаждық жүйесіндегі блоктың түрлері	Глаукома дамуының түрлері, көздің дренаждық жүйесіндегі блоктың түрлері.
5	Ашық бұрышты глаукома	Жіктелуі, диагностиканың әдістері, гипотензивті дәрілік заттарды іріктеу.
6	Жабық бұрышты глаукома	Диагностика әдістері және емдеу принциптері.
7	Жасөспірімдер глаукомасы. Стюрдж-Вебер, Ригер синдромдары	Диагностикасы, жүргізу тәсілі.
8	Салдарлық глаукома	Этиологиясы, диагностика әдістері мен емдеу принциптері.
9	Глаукоманың диагностикалық тесттері. Глаукоманы емдеудегі терапияның патогенездік негізі	Глаукоманың диагностикалық тесттері. Глаукоманы емдеудегі терапияның патогенездік негізі. Глаукоманы дәрі-дәрмектермен емдеудің негізгі принциптері.
10	Глаукоманың микрохирургиясы	Глаукоманы хирургиялық жолдармен емдеудің түрлері.
Барлығы: 360 сағат		
Стационардағы офтальмология – 6		
1	Көздің ішке кірген жарақаты. Көз жасы жолдарының жарақаты	Алғашқы хирургиялық өңдеу.
2	Жарақаттан кейінгі хориоретиналды тыртықтар	Диагностикасы. Емдеу әдістері.
3	Көздің термиялық және химиялық күйіктері, шұғыл	Диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету.

10	Новообразования органа зрения у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления новообразований у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
11	Хориоретинит у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления хориоретинита у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
12	Блефариты у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления блефаритов у детей различного возраста.
13	Кератиты у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления вирусных кератитов у детей. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
14	Принципы лечения глазных заболеваний Современные клинические протоколы лечения в поликлинических условиях	Современные клинические протоколы лечения в поликлинических условиях.
15	Поражения органа зрения у детей при заболеваниях других органов и систем	Поражения глаза, ее придатков и слизистых при заболеваниях других органов и систем у детей. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
16	Дегенеративные заболевания сетчатки у детей	Дегенеративные заболевания сетчатки у детей разных возрастных групп. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
17	Миопия	Диагностика, лечение, профилактика.
18	Гиперметропия, астигматизм	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
19	Косоглазие. Амблиопия	Диагностика, лечение в амбулаторных условиях.
20	Организация и структура детской амбулаторно-поликлинической офтальмологической службы	Организация и структура детской амбулаторно-поликлинической офтальмологической службы.
21	Сифилис глаз у детей	Диагностика: этиология, патогенез, классификация, клинические проявления сифилиса глаз у детей разных возрастных групп.

8	Основные методы исследования глаз	Методы исследования остроты зрения, поля зрения, виды периметрии. Квантитативная периметрия. ЦПЗ. Исследование светоощущения, цветоощущения, бинокулярного зрения. Наружный осмотр. Экзофтальмометрия. Боковое фокальное освещение. Осмотр в проходящем свете. Офтальмоскопия обратная и прямая. Офтальмоскохромоскопия. ОСТ. Биомикроскопия. Гониоскопия. Циклоскопия. Диафаноскопия. Тонометрия. Офтальмометрия. Рефрактометрия. Кератометрия.
Итого: 360 часов		
Офтальмология амбулаторно-поликлиническая - 2		
1	Патология слезных путей	Дакриоциститы. Этиология, диагностика, клиника, методы лечения. Острый и хронический дакриоцистит, этиология, клиника, диагностика, лечение.
2	Синдром «сухого» глаза	Этиология, клиника, диагностика, методы лечения.
3	Конъюнктивиты у детей	Виды конъюнктивитов у детей, методики исследования. Тактика ведения больного.
4	Функциональные методы исследования	Эхобиометрия. УЗИ. УЗДГ. ОСТ, УБМ, НРТ. ФАГ.
5	Рентгенологические методы исследования	Рентгенологические топографо-анатомические особенности орбиты. Контрастная рентгенография слезоотводящих путей. Обзорная рентгенография орбиты. Бесскелетная рентгенография по Фогту. Локализация внутриглазных инородных тел по Комбергу – Балтину.
6	Анатомо-физиологические особенности глазного яблока, ее придатков у детей различного возраста	Развитие органа зрения и зрительных функций.
7	Пропедевтика глазных заболеваний у детей первого года жизни	Особенности клинического обследования детей первого года жизни.
8	Врожденная катаракта	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления катаракты у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
9	Врожденная, юношеская глаукома	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления глаукомы у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.

	жәрдем көрсету	
4	Көз жарақаты кезінде жасалынатын реконструктивті микрохирургия	Көз жарақаты кезінде жасалынатын реконструктивті микрохирургияның түрлері.
5	Көздің металлозы, халькозы	Клиникалық көрінісі, емі. Көздің бөгде денелері. Алып тастау әдістері.
6	Көз ісіктері мен жарақаттары кезінде көзге протез жасау. Өнеркәсіптік офтальмологиялық патологиялардың санитарлық-гигиеналық нормалары және оларды алдын алу шаралары	Көз протездерінің түрлері. Көзге протез салуға көрсеткімдер.
7	Көз шарасының патологиясы. Көз шарасының жаңа өспелері, псевдотуморы	Клиникасы, диагностикасы, емі.
8	Көз шарасының флегмонасы. Эндокриндік офтальмопатия	Клиникасы, диагностикасы. Пульс-терапияның қазіргі таңдағы аспектілері.
9	ҚР мүгедектік пен нашар көрудің медициналық-әлеуметтік аспектілері	ҚР мүгедектік пен нашар көрудің медициналық-әлеуметтік аспектілері.
Барлығы: 360 сағат		

3.3 Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) жоспарының үлгісі

№	РӨЖ мазмұны	
Офтальмология амбулаторно-поликлиническая – 1, 2		
1	Офтальмолог кабинетінде жұмыс істеу.	
2	Күндізгі стационарда жұмыс істеу.	
3	Амбулаториялық операциялық бөлмеде жұмыс істеу.	
4	Функциялық диагностика кабинетінде жұмыс істеу.	
5	Амбулаториялық қабылдауда болған науқастарға кеңес беру.	
6	ОСТ, ЭФИ, УДЗ, НРТ нәтижелерін талдау.	
7	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.	
8	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен презентациялар дайындау.	
9	Кітапханада және ғаламторда жұмыс істеу.	
10	Резиденттің портфолиосын құрастыру.	
Барлығы: 396 сағат		

Стационардағы офтальмология – 1, 2, 3, 4, 5, 6	
1	Стационардағы науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Парабульбарлы, ретробульбарлы, конъюнктива астылық инъекцияларды орындау.
4	Операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
5	Көзішілік қысымды өлшеу.
6	ОСТ, ЭФИ, УДЗ, НРТ нәтижелерін талдау.
7	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен презентациялар дайындау.
8	Консилиумдерге, науқастарды қарап шығуға және консультацияларға қатысу.
9	Стационарда кезекшілік ету.
10	Кітапханада және ғаламторда жұмыс істеу.
11	Резиденттің портфолиосын құрастыру.
Барлығы: 1188 сағат	
Жалпы хирургия	
1	Науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
4	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен презентациялар дайындау.
5	Консилиумдерге, науқастарды қарап шығуға және консультацияларға қатысу.
6	Стационарда кезекшілік ету.
Барлығы: 198 сағат	

4 Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Офтальмологиядағы клиникалық фармакология	
1	Дәлелемелі медицина ұстанымымен клиникалық фармакологияның өзекті мәселелері.
2	Хирургиядағы клиникалық фармакология мен фармакотерапияның негізгі мәселелері.

	слезных путей. Посттравматические хориоретинальные рубцы, методы лечения.
2	Термические и химические ожоги глаз, неотложная помощь.
3	Реконструктивная микрохирургия при травмах глаза.
4	Металлоз, халькоз глаза, клиническая картина, лечение. Инородные тела глаза. Способы удаления.
5	Глазное протезирование при опухолях и травмах глаза. Санитарно-гигиенические нормы и меры профилактики промышленной офтальмопатологии.
6	Флегмона орбиты. Эндокринная офтальмопатия. Современные аспекты пульстерапии.
7	Медико-социальные аспекты инвалидности и слабовидения в РК.
Итого: 36 часов	

3.2 Примерный тематический план семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
Офтальмология амбулаторно-поликлиническая - 1		
1	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК	Общие принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе. Стационар замещающие технологии в современных условиях.
2	Анатомия и физиология органа зрения. Эволюция органа зрения	Анатомия и физиология глазного яблока, орбиты, придаточного аппарата. Эмбриогенез глазного яблока.
3	Зрительные функции	Острота зрения. Методы определения остроты зрения.
4	Цветовое зрение	Основные признаки цвета. Теории цветоощущения. Виды расстройств цветового зрения. методы определения цветового зрения.
5	Периферическое зрение	Поле зрения. Границы поля зрения на белый, зеленый, синий, красный цвета. Физиологические и патологические скотомы. Методы определения поля зрения. Компьютерная периметрия.
6	Светоощущение	Понятие о пороге светоощущения. Особенности дневного, сумеречного и ночного зрения. Темновая адаптация
7	Бинокулярное зрение	Характеристика монокулярного, одновременного бинокулярного зрения. Условия необходимые для осуществления бинокулярного зрения.

2	Отслойка сетчатки, классификация, клиническая картина, методы обследования, принципы консервативного и хирургического лечения.
3	Витреоретинальная микрохирургия.
4	Внутриглазные опухоли.
Итого: 36 часов	
Офтальмология в стационаре - 4	
1	Современные методы комплексной терапии внутриглазных опухолей.
2	Гипертоническая ретинопатия, клиническая картина, стадии. Тромбоз ЦВС, диагностика, неотложная помощь. Оклюзия ЦАС. Клиника, диагностика, неотложная помощь.
3	Сахарный диабет, поражение глаз, диабетическая ретинопатия. Диагностика сосудистой офтальмопатологии.
4	Изменения глазного дна при туберкулезе.
5	Наследственная патология сетчатки: Желточная дистрофия Беста, клиническая картина, лечение.
6	Современные методы хирургии катаракты.
Итого: 36 часов	
Офтальмология в стационаре - 5	
	Заболевания зрительного пути. Застойный сосок зрительного нерва. Интрабульбарный, ретробульбарный неврит.
	Оптохиазмальный арахноидит. Врожденные аномалии сетчатки и зрительного нерва. Атрофия зрительного нерва. Опухоли нервной системы.
	Гониоскопия: степень открытия угла передней камеры, органические и функциональные изменения.
	Патогенез глаукомы, виды блоков в дренажной системе глаза.
	Открытоугольная глаукома, классификация, методы диагностики, подбор гипотензивных средств.
	Закрьютоугольная глаукома, методы диагностики и принципы лечения.
	Юношеская глаукома. Синдром Стюрдж-Вебера, Ригера.
	Вторичная глаукома, методы диагностики и принципы лечения.
	Диагностические тесты глаукомы.
	Патогенетические основы терапии в лечении глаукомы. Микрохирургия глаукомы.
Итого: 36 часов	
Офтальмология в стационаре - 6	
1	Проникающие ранения глаз, первичная хирургическая обработка. Травмы

3	Рационалды фармакотерапияның негізі, клиникалық фармакологияның этикалық және әлеуметтік аспектілері.
Барлығы: 4 сағат	
Офтальмологиядағы сәулелік диагностика	
1	Офтальмологиядағы визуалды зерттеу әдістерінің мәні.
2	Офтальмологиядағы визуалды зерттеу әдістерін ұтымды талғау.
Барлығы: 4 сағат	
Онкология	
1	Обыралды аурулары (облигаттық және факультативтік обыралды).
2	Қатерлі ісіктердің дәрежелеріне (I-IV дәрежелері) және TNM жүйесіне байланысты клиникалық жіктелуі.
3	Ауруғыштық, облигатты және факультативті обыралды, гистологиялық және патоморфологиялық жіктелуі, дәрежелері мен TNM жүйесі бойынша жіктелуі.
4	Онкологиядағы дәлелдемелі медицина.
Барлығы: 4 сағат	
Оториноларингология	
1	ҚР оториноларингологиялық қызметті ұйымдастыру.
2	Емханадағы жұмыс, қазіргі таңдағы стационар-алмастырушы технологиялар.
Барлығы: 2 сағат	
Неврология	
1	ҚР неврологиялық жәрдемді ұйымдастыру. Неврологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі таңдағы принциптері.
2	Неврологиядағы аурулардың семиотикасы.
Барлығы: 10 сағат	
Нейрохирургия	
1	Нейрохирургиялық стационар жұмысын ұйымдастыру.
2	Негізгі нейрохирургиялық ауруларды диагностикалаудың қазіргі кездегі әдістері.
3	Ми инфаркты. Консервативті және оперативті жолдармен емдеудің қазіргі кездегі әдістері.
4	Нерв жүйесінің жарақаттары.
Барлығы: 6 сағат	
Анестезиология және реанимация	
1	Анестезиология, реанимация және қарқынды терапия бөлімшелеріндегі жұмысты ұйымдастыру.

2	Анестезиология мен реанимациядағы дәлелдемелі медицина.
3	Балаларда, жүкті әйелдерде және егде жастағы адамдарда жасалынатын наркоздардың ерекшеліктері.
Барлығы: 6 сағат	

4.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Офтальмологиядағы клиникалық фармакология		
1	Офтальмологиядағы клиникалық фармакология мен фармакотерапияның мәселелері	Офтальмологиялық практикада қолданылатын дәрі-дәрмек топтары.
2	Рационалды фармакотерапия негізі, клиникалық фармакологияның этикалық және әлеуметтік аспектілері	Офтальмологиядағы рационалды фармакотерапия.
3	Тағайындау негіздемесіне, мөлшерлік режимін таңдаудың клиникалық-фармакологиялық жаңа кадамдары, хирургиялық практикада қолданылатын дәрілік заттардың бағасы мен тиімділігі	Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін ескере отырып офтальмологиялық хирургияда қолданылатын дәрілік заттарды рационалды түрде таңдау.
4	Аурудың ағымына және қосарласқан патологияларға және науқастың жасына байланысты дәрілік заттарды және олардың мөлшерін таңдау	Аурудың ағымына және қосарласқан патологияларға және науқастың жасына байланысты дәрілік заттарды таңдауға жеке кадам жасау.
Барлығы: 36 сағат		
Офтальмологиядағы сәулелік диагностика		
1	Көру ағзасы ауруларының визуальды диагностикасы	Көру ағзасы ауруларының визуальды диагностикасының әдістері.
2	Офтальмологиядағы рентгенография	Көз жасы жолдарын контрасты ерітінділермен толтыру арқылы контрастылы рентгенография жасау. Көз шарасына жасалатын шолымды рентгенография. Фогта әдісімен қанқасыз рентгено-

Общая хирургия	
1	Амбулаторная хирургическая служба.
2	Хирургическая операция, виды.
3	Инновационные методы оперативного лечения. Эндовидеохирургия, телемедицина.
4	Общее действия травмы на организм. Шок, коллапс, обморок, терминальное состояние.
5	Кровотечение. Современные принципы борьбы с кровотечением и его последствиями. Переливание крови, компонентов и препаратов крови.
6	Синдром системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS).
7	Острые и хронические расстройства кровообращения.
8	Диагностика и лечения пороков развития. Основные принципы диагностики и лечения.
9	Основные принципы диагностики и лечения опухолей.
Итого: 36 часов	
Офтальмология в стационаре - 1	
1	Вирусные конъюнктивиты.
2	Бактериальные конъюнктивиты.
3	Блефариты. Этиология. Клиника, диагностика. Лечение.
4	Кератиты. Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
5	Язва роговицы.
6	Дистрофические заболевания роговицы.
7	Основы микрохирургии глаза.
Итого: 36 часов	
Офтальмология в стационаре - 2	
1	Современные виды коррекции аметропий. Жесткая и мягкая контактная коррекция.
2	интерламеллярная кератопластика, эксимер-лазер.
3	Иридоциклит. Синдром Стилла.
4	Задние увеиты. Хориоретиниты.
5	Специфические поражения глаз.
Итого: 36 часов	
Офтальмология в стационаре - 3	
1	Периферическая витреохориоретинальная патология. Лазерные методы укрепления сетчатки.

Офтальмология амбулаторно-поликлиническая - 2	
1	Блефариты.
2	Конъюнктивиты, этиология, клиника, методы диагностики и лечения.
3	Дакриоциститы. Этиология, диагностика, клиника, методы лечения. Острый и хронический дакриоцистит, этиология, клиника, диагностика, лечение.
4	Синдром «сухого» глаза. Этиология, клиника, диагностика, методы лечения.
5	Современные виды коррекции аметропии (жесткая и мягкая контактная коррекция).
6	Анатомо-физиологические особенности глазного яблока, ее придатков у детей различного возраста.
7	Пропедевтика глазных заболеваний у детей первого года жизни.
8	Конъюнктивиты у детей, методики исследования.
9	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления блефаритов у детей различного возраста.
10	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления болезней сальных желез у детей различного возраста.
11	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления кератитов у детей.
12	Миопия. Диагностика, лечение, профилактика.
13	Косоглазие. Диагностика и лечение.
14	Врожденная катаракта. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
15	Врожденная, юношеская глаукома. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
16	Новообразования у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
17	Хориоретинит у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
18	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления блефаритов у детей различного возраста.
19	Дегенеративные заболевания сетчатки у детей разных возрастных групп. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
20	Туберкулез глаз у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
21	Микозы. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
22	Особенности течения глазных болезней у больных ВИЧ-инфекцией.
23	Офтальмогенетика. Классификация генетически обусловленных болезней.
Итого: 36 часов	

		графия жасау. Комберг – Балтин бойынша көзішілік бөгде денелердің орналасуы.
3	Офтальмологиядағы УДЗ	Көру ағзасына жасалынатын УДЗ ерекшеліктері.
4	Офтальмологиядағы КТ, МРТ, ядролық медицина	Көру ағзасына жасалынатын компьютерлік, магнит-резонанстық томографиялар.
5	Патологияның түрлеріне байланысты диагностиканың визуальды әдістерін таңдау	Көру ағзасының визуалды диагностикасы, кездесетін патологияларға байланысты зерттеу әдістерін таңдау.
Барлығы: 36 сағат		
Онкология		
1	Қатерлі ісіктердің дәрежелеріне (I-IV дәрежелері) және TNM жүйесіне байланысты клиникалық жіктелуі	Қатерлі ісіктердің дәрежелеріне (I-IV дәрежелері) және TNM жүйесіне байланысты жіктелуі.
2	Қатерлі ісіктің орналасуына байланысты клиникасы, диагностикасы және қолданылатын емдеу әдістері	Бас және мойынның қатерлі ісіктерінің клиникалық, диагностикалық және емдеу ерекшеліктері.
3	Диагностикалау әдістері, кешенді және құрама емі	Қатерлі ісіктердің диагностикалық әдістері, кешенді және құрама емі.
4	Онкологиялық науқастардың клиникалық топтары	Онкологиялық науқастардың клиникалық топтары бойынша ерекшеліктері.
5	Онкологиядағы диспансерлеудің негізгі принциптері	Онкологиядағы диспансерлеу.
6	Қатерлі ісіктердің асқынуларымен түскен науқастарға паллиативті және симптоматикалық жәрдем көрсету	Қатерлі ісіктердің асқынуларымен түскен науқастарға паллиативті және симптоматикалық жәрдем көрсетудің түрлері.
Барлығы: 36 сағат		
Оториноларингология		
1	Құлақ, тамақ және мұрын ауруларын зерттеудің клиникалық әдістері	Оториноларингологиядағы клиникалық зерттеу әдістерінің түрлері.
2	Сыртқы, ортаңғы және ішкі құлақтың даму ақаулары мен аурулары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.

3	Отиттер, сыртқы есту жолының атрезиясы мен тарылуы. Экзостоздар	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
4	Құлақтың жарақаттары, күйі, үсуі және электрлік жарақаттары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
5	Құлақтың, мұрынның, жұтқыншақтың, кеңірдек пен өңештің бөгде денелері	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
6	Мұрын аурулары, даму аномалиялары, туа біткен ақаулары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
7	Жұтқыншақ, көмей, кеңірдек пен өңеш аурулары және даму аномалиялары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
8	Оториноларингологиялық клиникада кездесетін ісіктер	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
Барлығы: 36 сағат		
Неврология		
1	Орталық нерв жүйесінің инфекциялық зақымдануының салдары. Нерв жүйесінің дегенеративті аурулары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
2	Гиперкинездік бұзылыстары. Экстрапирамидалық және қимыл-қозғалыс бұзылыстары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
3	Спиноцеребеллярлы дегенерациялар. ОНЖ жүйелік атрофиясы	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
4	Алдыңғы мүйіз жасушаларының аурулары. Бас ауыру синдромдары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
5	Вегетативті нерв жүйесінің бұзылыстары. Ұмытшақ беріштену. Қояншық ауруы	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
6	Нервтердің, нерв түбіршектерінің және өрімдердің зақымдануы. Нервтік-	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.

Профилирующие смежные дисциплины

Количество часов	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Клиническая фармакология	36	4	50	28
Лучевая диагностика	36	4	50	28
Оториноларингология	36	4	50	28
Онкология	36	4	50	28
Неврология	108	14	148	82
Нейрохирургия	72	8	100	54
Анестезиология и реанимация	72	8	100	54
Общее кол-во часов	396	36	360	198

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Офтальмология амбулаторно-поликлиническая - 1	
1	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК.
2	Общие принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе.
3	Стационар замещающие технологии в современных условиях.
4	Принципы лечения глазных заболеваний. Современные клинические протоколы лечения в поликлинических условиях.
5	Анатомия и физиология органа зрения. Эволюция органа зрения.
6	Цветовое зрение. Основные признаки цвета. Теории цветоощущения. Виды расстройств цветового зрения.
7	Периферическое зрение. Понятие о поле зрения.
8	Светоощущение. Понятие о пороге светоощущения.
9	Бинокулярное зрение.
10	Эхобиометрия. УЗИ. УЗДГ.
11	Рентгенологические топографо-анатомические особенности орбиты.
Итого: 36 часов	

- удаление халязиона;
- ПХО ран век;
- ПХО ран конъюнктивы;
- ПХО проникающих ранений глазного яблока;
- устранение косоглазия;
- энуклеация;
- эквисцерация. Эквисцероэнуклеация;
- дакриоцисториностомия;
- множественная склерэктомия;
- криоциклопексия;
- иридоциклоретрация;
- ревазуляризация хориоидеи;
- ревизия швов роговицы;
- супрахориоидальное дренирование;
- наружная орбитотомия;
- устранение птоза;
- зондирование слезных путей.

2 Распределение часов дисциплины

Профилирующие дисциплины

Количество часов	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Офтальмология амбулаторно-поликлиническая - 1	396	36	360	198
Офтальмология амбулаторно-поликлиническая - 2	396	36	360	198
Офтальмология в стационаре - 1	396	36	360	198
Офтальмология в стационаре - 2	396	36	360	198
Офтальмология в стационаре - 3	396	36	360	198
Офтальмология в стационаре - 4	396	36	360	198
Офтальмология в стационаре - 5	396	36	360	198
Офтальмология в стационаре - 6	396	36	360	198
Общая хирургия	396	36	360	198
Общее кол-во часов	3564	324	3240	1782

	бұлшықеттік синапс пен бұлшықеттер аурулары	
7	Ми қан айналымының динамикалық бұзылыстары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
8	Спондилез және онымен байланысты жағдайлар. Омыртқа остеохондрозы. Омыртқааралық диск аурулары. Жұлын жарақатының салдары және жұлынның басқа да аурулары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
Барлығы: 98 сағат		
Анестезиология және реанимация		
1	Наркозға науқасты дайындау	Дәрі-дәрмектері, қолдану мақсаты мен дәрілік заттары.
2	Анестетик түрлері	Анестетиктің негізгі түрлері.
3	Анестезияның аймақтық әдістері. Анестезияның құрама және жанамаласқан түрлері	Анестезияның түрлері.
4	Инфузиялық терапия	Операцияға дейінгі, операция уақытында және операциядан кейінгі кезеңдерде қолданылатын инфузиялық терапияның ерекшеліктері, қан тамыр арқылы қоректендіру.
5	Гемотрансфузия	Қан құю, көрсеткімдері және жүргізу ережелері.
6	Операциядан кейінгі ерте кезеңдегі ерекшеліктері	Операциядан кейінгі ерте кезеңде науқастарды жүргізу ерекшеліктері.
7	Емдік наркоз	Емдік наркоздың түрлері.
8	Шок	Шок, перитонит, сепсистік асқынулар мен сепсистік шок кезінде қолданылатын интенсивті терапия және реанимация.
9	Хирургияның эфференттік әдістері	Хирургияның эфференттік әдістерінің түрлері.
10	Балаларда, жүкті әйелдерде және егде жастағы адамдарда қолданылатын наркоздың ерекшеліктері	Балаларда, жүкті әйелдерде және егде жастағы адамдарда қолданылатын анестезиологиялық құралдардың ерекшеліктері.

11	Жіті жағдайлар кезінде қолданылатын интенсивті терапия мен реанимация	Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі, жіті жүрек-тамыр жеткіліксіздігі, талып қалу және гипертермиялық синдромдар кезінде қолданылатын интенсивті терапия мен реанимация.
Барлығы: 66 сағат		
Нейрохирургия		
1	Нерв жүйесінің дегенеративті аурулары. Нервтің, нерв түбіршектерінің және өрімдердің зақымдануы	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
2	Прецеребралды артериялардың бітелуі және тарлуы. Ми инфаркты	Клиникалық көрінісі, диагностикасы. Консервативті және оперативті жолдармен емдеудің қазіргі таңдағы әдістері.
3	Спондилез және онымен байланысты жағдайлар. Омыртқа остеохондрозы. Омыртқааралық диск аурулары	Спондилездер, спондилопатиялар. Спиналды стеноз. Омыртқааралық дисктің дегенерациясы және ауытқуы. Жарықтар (Шморл). Ламинэктомиядан кейін туындайтын синдромдар.
4	Нерв жүйесі жарاقاتының салдары. Бассүйектің, омырт-қаның және нерв жүйесінің жаракаттары	Жаракаттық бассүйекішілік қан құйылулар. Бассүйек жаракатының кейіннен болатын асқынулары. Омыртқа мен жұлынның жаракаттары. Нерв жүйесінің жаракаты кезінде жасалынатын операцияға көрсетілімдер.
5	Перифериялық нерв жүйесінің зақымдануы. Перифериялық нерв жүйесінің компрессиялық зақымдануы	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
6	Мидың жаракаттық ауруларын хирургиялық жолмен емдеу	Мидың жаракаттық аурулары кезінде науқасты жүргізу тактикасы.
7	Нерв жүйесінің (бассүйек, омыртқа) туа біткен ақаулары және даму аномалиялары	Клиникалық көрінісі, диагностикасы, емі.
Барлығы: 66 сағат		

сканирующие офтальмоскопы, ультразвуковая биомикроскопия, современная лазерная лечебная аппаратура и т.д.);

- основы диагностики и экстренной помощи при неотложных состояниях и травмах глаза;
- методики исследования органа зрения и функций зрительного анализатора;
- методики исследования клинической рефракции, аккомодации, проведение оптической коррекции зрения, методы исследования бинокулярного зрения;
- офтальмологические симптомы при общих заболеваниях организма, синдромах;
- охрану зрения детей, профессиональный отбор, медико-санитарную экспертизу больных с заболеваниями и повреждениями органа зрения;

уметь:

- назначать необходимые инструментальные и лабораторные методы обследования больных, согласно протоколам;
- интерпретировать данные оптической когерентной томографии переднего и заднего отрезка, гейдельбергской ретинальной томографии, ультразвуковой биомикроскопии, центрального поля зрения, тонометрии, тонографии, рентгенологических методов исследования, магнитно-резонансной и компьютерной томографии;
- интерпретировать результаты лабораторных методов исследования;
- проводить дифференциальную диагностику, обосновать клинический диагноз, назначать адекватную терапию согласно протоколам, оказывать необходимую экстренную помощь;
- использовать знания фармакодинамики и фармакокинетики лекарственных препаратов для экономного и рационального лечения заболеваний органа зрения, обеспечивая его эффективность и безопасность;
- выявлять экстренные офтальмологические заболевания, угрожающие потере зрения пациента в условиях приемного отделения и на догоспитальном этапе;
- проводит адекватную предоперационную подготовку больных и послеоперационное ведение;
- определять показания и противопоказания к экстренным оперативным вмешательствам;
- проводить эпидемиологический контроль отделения и пищеблока;
- грамотно производить обзор специализированной литературы, осваивать оригинальные методы исследований, разрабатывать клинический материал по научным тематикам
- оформлять медицинскую документацию, предусмотренную законодательством по здравоохранению;

владеть навыками:

- экстракапсулярная экстракция катаракты с имплантацией ИОЛ;
- синустрабекулэктомия;
- устранение птеригиума;

1 Пояснительная записка

Введение

Настоящая типовая программа направлена на подготовку высококвалифицированного врача-офтальмолога в Республике Казахстан.

Цель дисциплины:

Целью программы подготовки резидентов-офтальмологов является приобретение новых профессиональных теоретических знаний и практических навыков в изучении основных этиологических, патогенетических механизмов развития глазных заболеваний, в диагностике, методах лечения больных с учетом достижений современной офтальмологии, обеспечение развития клинического мышления, этики и деонтологии в повседневной практике врача-офтальмолога, умение использовать современные методы диагностики, лечения и профилактики глазных заболеваний. Объединив теоретические и практические навыки, применение результатов доказательной медицины в клинической работе.

Задачи дисциплины:

- систематизировать и проанализировать уже имеющиеся знания и умения по офтальмологии;
- ознакомиться с новыми теоретическими положениями в диагностике, лечении глазных заболеваний, а также смежных дисциплинах, необходимых для выполнения конкретных профессиональных и должностных обязанностей;
- приобрести новые теоретические знания и практические навыки по офтальмологии;
- научиться использовать современные методы диагностики, дифференциальной диагностики, лечения и профилактики глазных болезней в соответствии с последними достижениями науки;
- вводить доказательную медицину в практику, используя наиболее эффективные способы, наилучшие доказательства применения диагностических и лечебных критериев глазных заболеваний.

Конечные результаты обучения

Резидент должен

знать:

- общие вопросы организации офтальмологической помощи в республике, работу больнично-поликлинических учреждений, организацию работы специализированной скорой неотложной помощи;
- этиологию, патогенез, клиническую симптоматику основных офтальмологических заболеваний, их профилактику, диагностику и принципы лечения;
- принципы работы высокотехнологичной аппаратуры для диагностики различных видов офтальмопатологии (оптические когерентные томографы, лазерные

4.3 Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) жоспарының үлгісі

№	РӨЖ мазмұны
Офтальмологиядағы клиникалық фармакология	
1	Нозологиялары бойынша дәрілік формулярларды құрастыру.
2	П-тізімін құрастыру.
3	Дәрілік қызметтердің клиникалық аудиті.
	Барлығы: 18 сағат
Офтальмологиядағы сәулелік диагностика	
1	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
2	Визуальды диагностика кабинетінде жұмыс істеу.
3	Диагностикалық іс-шаралар жүргізуге науқасты дайындау.
4	Визуальды зерттеу әдістерінің нәтижелерін талдау.
	Барлығы: 18 сағат
Оториноларингология	
1	Науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
4	Консилиумдерге, науқастарды қарап шығуға және консультацияларға қатысу.
	Барлығы: 18 сағат
Онкология	
1	Науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
4	Консилиумдерге, науқастарды қарап шығуға және консультацияларға қатысу.
	Барлығы: 18 сағат
Неврология	
1	Науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Еңбекке уақытша және тұрақты жарамсыздықты сараптауды жүргізу.
4	Сауықтыру іс-шараларының бағдарламасын құрастыру.
	Барлығы: 54 сағат
Нейрохирургия	
1	Науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.

3	Операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
4	Консилиумдерге, науқастарды қарап шығуға және консультацияларға қатысу.
Барлығы: 36 сағат	
Анестезиология және реанимация	
1	Науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
4	Консилиумдерге, науқастарды қарап шығуға және консультацияларға қатысу.
Барлығы: 36 сағат	

5 Оқу және оқыту әдістері

- **Дәрістер:** шолу, проблемалық.
- **Семинарлар мен практикалық сабақтар:** науқастарды курациялау, медициналық құжаттарды жүргізу, емдік-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, дәрігерлік палаталарды аралауға қатысу, тақырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталастар, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.
- **Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ):** стационарда және амбулаториялық қабылдауда науқастарды курациялау, емдеу-профилактикалық ұйымдардың әр бөлімшелерінде жұмыс істеу, оқу-клиникалық орталықта фантом мен муляждарда машықтарды бекіту, ауруханашілік конференцияларға, консилиумдерге қатысу, хирургиялық іс-шараларды өткізуге көмектесу, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, ауыру тарихын жазу, презентация дайындау, портфолио қалыптастыру.

6 Білімді бағалау

- **Ағымдық және межелік бақылау:** білім беретін ұйым анықтайды.
- **Қорытынды бақылау:** тестілеу/әңгімелесу және практикалық машықтарды бағалау енетін емтихан.

7 Клиникалық база

Көз ауруларының Қазақ ҒЗИ, стационарлардың офтальмологиялық бөлімшелері, АМСЖ ұйымы (емханалар, аурухананың амбулаториялық бөлімшелері), функциялық диагностика бөлімшесі, клиникалық зертханалар, көзге протез жасау зертханалары.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	36
2. Распределение часов дисциплины	38
3. Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин	39
4. Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин	52
5. Методы обучения и преподавания	59
6. Оценка знаний	60
7. Клиническая база	60
8. Список рекомендуемой литературы	61

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным стандартом образования 2009 г. для резидентуры по специальности «Офтальмология, в т.ч. детская».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

8 Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі

Орыс тіліндегі

негізгі:

1. Аветисов Э.С. Близорукость. – М., 2003.
2. Батманов Ю.Е. Катаракта. – М. 2005.
3. Горбань А.И., Джалиашвили О.А. Микрохирургия глаза. – Л. 1982.
4. Гундорова Р.А., Петропавловская Г.А. Проникающие ранения и контузии глаза. – М. 1975.
5. Гундорова Р.А., Малаев А.А., Южаков Ю.М. Травмы глаза. – М., 1986
6. Кацнельсон А.Б., Форофонова Г.Н., Бунин А.Я. Сосудистые заболевания глаз. – М., 1990.
7. Ковалевский Е. И. Болезни глаз при общих заболеваниях у детей. 2003 г.
8. Нестеров А.П. Глаукома. – М., 2008.
9. Руководство по глазной хирургии под ред. М.Л. Краснова, В.С. Беляева. – М. 1978.

қосымша:

1. Астахов Ю.А., Даль Н.Ю. Гониоскопия. Пособие для врачей-интернов и клинических ординаторов. 2006.
2. Ботабекова Т.К. Глаукома. – Алматы, 2003.
3. Ботабекова Т.К. Лазеры в офтальмологии. – Алматы, 2003.
4. Ботабекова Т.К., Аубакирова А.Ж., Степанова И.С., Утельбаева З.Т. Возрастная макулодистрофия. // Метод. рекомендации, – Астана, 2009, 20 с.
5. Ботабекова Т.К., Меерманова Ж.Б., Зарпуллаева К.Ш. Проллиферативная витреоретинопатия: вопросы патогенеза, диагностики, клиники и лечения // Методические рекомендации. – Алматы, 2007. - 29 с.
6. Ботабекова Т.К., Степанова И.С., Абдулина В.Р., Имантаева М.Б., Балыбина Г.В., Есимова А.А. Фотодинамическая терапия с применением препарата метронидазол и гелий-неонового лазера в лечении ЦХРД // Метод. рекомендации. – Алматы. 2008. 19 с.
7. Бровкина А.Ф. Новообразования орбиты. – М. 1993.
8. Бровкина А.Ф. Эндокринная офтальмопатия. – М., 2004.
9. Бастриков. Н.И. Болезни слезных органов и способы их лечения. 2007.
10. Бржеский В.В., Сомов Е.Е. Диагностика и лечение больных с синдромом «сухого глаза»: кр. рук-во для врачей. – СПб, 2005.
11. Волков В.В. Глаукома при псевдонормальном давлении. Руководство для врачей. – М: «Медицина», 2001.
12. Глазные болезни в вопросах и ответах. Под редакцией Г.И. Должич. – Ростов-на-Дону «Феникс», 2000.
13. Глазные симптомы, синдромы, болезни (справочник). Р.И. Коровенков. – Санкт-Петербург. 2001.

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

РЕЗИДЕНТУРА

Специальность:

ОФТАЛЬМОЛОГИЯ,

в том числе детская

14. Егоров Е.А., Басинский С.Н. Клинические лекции по офтальмологии. Учебное пособие. – М., 2007.
15. Егоров Е.А., Ставицкая Т.В., Тугаева Е.С. Офтальмологические проявления общих заболеваний. Руководство для врачей. – Москва. 2006.
16. Имантаева М.Б., Краморенко Ю.С., Степанова И.С., Жазини Б.С. Глаз и диабет. – Алматы, 2008.- 140 с.
17. Кански Дж.Дж. Клиническая офтальмология. Систематизированный подход. – Москва «Логосфера», 2006.
18. Кацнельсон Л.А., Лысенко В.С., Балишанская Т.И. Клинический атлас патологии глазного дна. – М. 2004.
19. Ковалевский Е.И. Офтальмология. Избранные лекции. – М: «Медицина», 1996.
20. Майчук Ю.Ф. Вирусные заболевания глаз. – М: Медицина, 1981.
21. Морозов В.И., Яковлев А.А. Фармакотерапия глазных болезней. – М. 2004.
22. Наследственные и врожденные заболевания сетчатки и зрительного нерва. Руководство для врачей под ред. А.М. Шамшиновой. – М. 2001.
23. Неотложная офтальмология. Учебное пособие. Под ред. Е.А. Егорова. – М: «ГЭОТАР-Медиа», 2004.
24. Петров С.Ю. Анатомия глаза и его придаточного аппарата. – М, 2003.
25. Пучковская Н.А., Якименко С.А., Непомнящая В.М. Ожоги глаз. – М., 2001.
26. Рациональная фармакотерапия в офтальмологии. Руководство для практикующих врачей. Под ред. Е.А. Егорова. – М. 2004.
27. Розенблюм Ю.З. Оптометрия. – М, 1991.
28. Сидоров Э.Г. Врожденная глаукома и ее лечение. – М., 1997.
29. Современная офтальмология. Руководство для врачей. Под ред. В.Ф. Даниличева. – СПб. «Питер», 2000.
30. Тарасова Л.Н., Киселева Т.Н., Фокин А.А. Глазной ишемический синдром. – М: «Медицина», 2003.
31. Офтальмоонкология. По ред. А.Ф. Бровкиной. – М., 2002.
32. Хаппе В. Офтальмология. Справочник практического врача. – Москва «МЕД пресс-информ», 2004.
33. Хватова А.В. Заболевания хрусталика у детей. – Л., 1982.
34. Шмелева В.В. Катаракта. М. 1981.

Қазақ тіліндегі

1. Көшеров К.Б., Өтелбаев Т.Ғ., Жұматаев А.Н. Көз аурулары. – Алматы. 1997.
2. Мәмбетов Е.Қ. Суқараңғы. – Алматы. 2000.
3. Жалмұхамедов Қ.Б. Көз аурулары терминдерінің орысша-қазақша түсіндірме сөздігі. – Алма-Ата. 1977.
4. Телеуова Т.С., Мұстафина Ж.Ғ. Көз аурулары саласында жиі қолданылатын медициналық атаулардың орысша-қазақша сөздігі. – Алматы. 1998.